

3.09.2018

Dokument elektroniczny

e-pismp

Ministerstwo Edukacji Narodowej
00-918 Warszawa
al. J. Ch. Szucha 25

Warszawa, 2018-08-31

DWKI-WSPE.050.1.2018

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
Wpł.	2018 -U9- U 3
Zał.	2 NR .....

INFORMACJA

Pismo

Załączniki:

1. Adam Bodnar.(2303282_1905416).docx
2. Adam Bodnar.(2303282_1905416).docx.xades

Dokument nie zawiera podpisu
Podpis elektroniczny

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 30 sierpnia 2018 r.

DWKI-WSPE.050.1.2018.CZ

Pan Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na Pana wystąpienie Nr XI.7036.38.2018.AKB w sprawie stosowania przepisów ustawy – Karta Nauczyciela, uprzejmie wyjaśniam, że ustawą z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203) dokonane zostały zmiany m.in. ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967).

Z 1 września 2018 r. wejdzie w życie przepis art. 10a ustawy – Karta Nauczyciela, zgodnie z którym w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, nauczycieli zatrudnia się na podstawie umowy o pracę, zgodnie z ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy¹.

Powyższa zmiana została dokonana w celu zapewnienia właściwej realizacji przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.), które określają wymagania, jakie musi spełniać niepubliczne przedszkole oraz szkoła niepubliczna o uprawnieniach szkoły publicznej. Zgodnie z art. 13 ust. 6 i art. 15 ww. ustawy niepubliczne przedszkole realizuje programy wychowania przedszkolnego uwzględniające podstawę programową wychowania przedszkolnego oraz zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone dla nauczycieli przedszkoli publicznych.

Odstąpienie od wymogu zatrudniania nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje dopuszczalne jest jedynie w uzasadnionych przypadkach. Za zgodą kuratora oświaty do prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania może zostać zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora przedszkola za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć. Analogiczne rozwiązania dla szkół przewidują przepisy art. 14 ust. 3 pkt 6 i art. 15 ust. 2 i 6 ustawy – Prawo oświatowe.

---

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 917.

Uregulowanie sposobu zatrudniania nauczycieli w przedszkolach, szkołach i placówkach prowadzonych przez osoby fizyczne oraz osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego dokonane zostało w celu zapewnienia odpowiedniej jakości procesu nauczania w tych jednostkach, bezpieczeństwa uczniów i wychowanków, a także w trosce o zapewnienie nauczycielom tych jednostek możliwości korzystania z uprawnień pracowniczych. Do prowadzenia zajęć w ww. przedszkolach, szkołach i placówkach nierzadko nawiązywane są z nauczycielami umowy cywilnoprawne, których istota z jednej strony nie jest dostosowana do charakteru pracy nauczyciela, z drugiej zaś ogranicza możliwość korzystania przez nauczycieli z uprawnień pracowniczych.

O zapewnienie możliwości korzystania z takich uprawnień nauczyciele niesamorządowych przedszkoli i szkół wielokrotnie postulowali do Ministra Edukacji Narodowej.

Prowadzenie zajęć w szkole wiąże się natomiast z koniecznością osobistego świadczenia przez nauczyciela umówionego rodzaju pracy, w określonym miejscu i w określonych godzinach, w sposób ciągły, jak również niezbędne jest, aby wykonywane zadania były poddane bieżącemu nadzorowi. Charakter tej pracy przesądza zatem, że zatrudnienie nauczycieli nosi cechy stosunku pracy i powinno być dokonywane na podstawie umowy o pracę. Nie jest bowiem dopuszczalne zastąpienie umowy o pracę umową cywilnoprawną przy zachowaniu warunków wykonywania pracy określonej powyżej (art. 22 § 1 Kodeksu pracy).

W świetle obowiązujących przepisów właściwa organizacja pracy przedszkola czy szkoły wiąże się, co do zasady, z koniecznością zatrudniania przez ww. przedszkola i szkoły nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje, a nie zakupem usług edukacyjnych od zewnętrznych podmiotów. Rozwiązanie takie nie gwarantuje bowiem dyrektorowi szkoły możliwości odpowiedniego nadzorowania osób świadczących takie usługi, jak również nie zapewnia bezpieczeństwa dzieciom pozostającym pod opieką osób realizujących daną usługę. Przewidziane dla nauczycieli w ustawie – *Karta Nauczyciela* wymogi dotyczące niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, czy też nieprowadzenia wobec nauczyciela postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, nie znajdują zastosowania w przypadku zawarcia z nauczycielem umowy cywilnoprawnej, czy też zakupu usługi edukacyjnej od zewnętrznej firmy.

Zatem dla zapewnienia w niesamorządowych przedszkolach i szkołach odpowiedniej jakości prowadzonych zajęć oraz bezpieczeństwa uczniów

i wychowanków niezbędne jest zatrudnianie nauczycieli posiadających wymagane kwalifikacje, analogicznie jak to ma miejsce w przedszkolach i szkołach samorządowych.

Jednocześnie należy podkreślić, że zgodnie z przepisami *Kodeksu pracy* wymiar czasu pracy i rozkład jej wykonywania ustalają dowolnie strony stosunku pracy, przy czym przepisy nie określają minimalnego wymiaru czasu pracy. Wymiar etatu nie wpływa też na możliwość zatrudnienia pracownika w danym systemie czasu pracy. Zatrudnieni w niepełnym wymiarze mogą świadczyć pracę w każdym systemie czasu pracy określonym w *Kodeksie pracy*, a także możliwe jest ich zatrudnianie w ruchomej organizacji czasu pracy.

Ponadto wyjaśniam, że w art. 25¹ § 4 pkt 4 *Kodeksu pracy* zawarty został wyjątek od ogólnej zasady wyrażonej w art. 25¹ § 1 ww. ustawy, zgodnie z którą „okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas określony, a także łączny okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony, zawieranych między tymi samymi stronami stosunku pracy, nie może przekraczać 33 miesięcy, a łączna liczba tych umów nie może przekraczać trzech”. I tak, przepis ten nie znajdzie zastosowania do umowy o pracę zawartej na czas określony w przypadku, gdy pracodawca wskaże obiektywne przyczyny leżące po jego stronie, a zawarcie umowy służy zaspokojeniu rzeczywistego, okresowego zapotrzebowania i jest niezbędne w świetle wszystkich okoliczności zawarcia umowy. Taką przesłanką może być zatrudnianie nauczycieli do realizowania zajęć np. tylko w jednym semestrze albo w krótszych okresach kształcenia.

Jednocześnie należy zauważyć, że przepis art. 10a ustawy – *Karta Nauczyciela* nie będzie miał zastosowania w przypadku zatrudnienia do prowadzenia zajęć osób, o których mowa w art. 15 ust. 1, 2 i 6 ustawy – *Prawo oświatowe*, tj. osób niebędących nauczycielami, posiadających przygotowanie uznane przez dyrektora przedszkola lub szkoły za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć.

Przepis art. 10a ustawy – *Karta Nauczyciela* nie będzie miał również zastosowania w przypadkach, w których obowiązujące przepisy nie wymagają zatrudnienia nauczyciela posiadającego wymagane kwalifikacje. Dotyczy to np. stanowiska fizjoterapeuty czy też pomocy nauczyciela w przedszkolu. Przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. poz. 1578) przewidują, iż zajęcia z uczniami mogą prowadzić nie tylko nauczyciele, ale również specjaliści.

Decyzja o zatrudnieniu określonego specjalisty w przedszkolu lub szkole należy do kompetencji dyrektora przedszkola lub szkoły i podejmowana jest odpowiednio do zdiagnozowanych potrzeb. W przypadku podjęcia decyzji o zatrudnieniu w niepublicznym przedszkolu lub szkole niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej fizjoterapeuty - osobę taką zatrudnia się zgodnie z przepisami powszechnymi w tym zakresie. Fizjoterapeuta nie jest bowiem nauczycielem, lecz specjalistą i nie mają do niego zastosowania w żadnym zakresie przepisy ustawy – *Karta Nauczyciela*.

Uprzejmie informuję, że w roku szkolnym 2017/2018 w Systemie Informacji Oświatowej² wykazano 27 372 dzieci i młodzieży posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, natomiast w publicznych przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach - wykazano 177 139 ww. dzieci i młodzieży .

Jednocześnie wyjaśniam, że kwestia zatrudniania nauczycieli w niesamorządowych przedszkolach, szkołach i placówkach jest przedmiotem szczególnego zainteresowania Ministerstwa Edukacji Narodowej. Ministerstwo będzie monitorowało i analizowało funkcjonowanie w praktyce przepisu art. 10a ustawy – *Karta Nauczyciela*, ze zwróceniem szczególnej uwagi na pojawiające się ewentualne problemy. Wyniki tych analiz posłużą do rozważenia ewentualnej nowelizacji tego przepisu.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, uprzejmie proszę o ich przyjęcie.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Marzena Machałek
Sekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/

---

² Wg. stanu na dzień 30 września 2017 r. v. 5.